

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы	57/11 ()
«Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені	12 беттің 1 беті

ДӘРІС КЕШЕНІ

Пәннің атауы: «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері»

Пән коды: МВВРТР 4201

ББ атауы: 6В10104 «Мейіргер ісі»

Оқу сағаттары/кредит көлемі: 150 сағат (5 кредит)

Курс пен семестр: 4 курс, 7 семестр

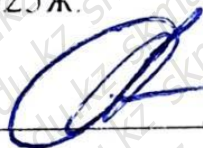
Дәріс көлемі: 10 сағат

Шымкент, 2025 ж.

Дәріс кешені «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері»
пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № « 11 » « 26 » 06 2025ж.

Кафедра менгерушісі м.ғ.к., доцент

Сейдахметова А.А.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 3 беті

№1 дәріс

1.Тақырыбы:Педагогика ғылымына кіріспе және мейіргерлік білім берудегі орны

2.Мақсаты:

1. Педагогика ғылымының негізгі ұғымдары, пәні, міндеттері мен дамуы тарихымен таныстыру.
2. Мейіргерлік білім беру жүйесінде педагогиканың рөлін көрсету, оның теориялық және практикалық мәнін анықтау.
3. Мейіргерлік мамандарды тәрбиелеу мен оқытудың педагогикалық принциптерін түсіндіру.
4. Студенттердің педагогикалық ойлау қабілетін дамыту, олардың кәсіби әрекетінде педагогикалық тәсілдерді тиімді қолдануға дайындық жасау.

3.Дәріс тезистері:

Педагогика – бұл адамды оқыту мен тәрбиелеу процесін, оның заңдылықтары мен әдістерін ғылыми зерттейтін негізгі әлеуметтік ғылымдардың бірі. Оның пәні – оқыту мен тәрбиенің теориялық және практикалық аспектілері, білім беру жүйесінің құрылымы, педагогикалық үрдістер мен олардың тиімділігін бағалау. Педагогика өзара байланысты салаларды қамтиды: психология, социология, физиология, этика және философия.

Мейіргерлік білім беруде педагогика ерекше рөл атқарады, өйткені медициналық қызметкерлердің кәсіби дайындығы тек теориялық білімге емес, сонымен қатар моральдық, этикалық, коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларға негізделген. Педагогика мейіргерлік білім беру процесінде келесі бағыттарды қамтиды:

1. **Білім беру процесін ұйымдастыру:** студенттердің теориялық және практикалық дағдыларын жүйелі түрде дамыту, сабақ жоспарлау және бағалау.
2. **Тәрбиелік аспект:** кәсіби жауапкершілік, эмпатия, адамгершілік қасиеттерді қалыптастыру.
3. **Дамытушылық аспект:** ойлау қабілеті, шығармашылық және критикалық талдау дағдыларын дамыту.
4. **Әдістемелік аспект:** оқу материалдарын тандау, оқыту әдістерін үйлестіру және педагогикалық технологияларды қолдану.

Педагогиканың мейіргерлік білім берудегі орны студенттердің кәсіби қызметінде сапалы, адамгершілікке негізделген, жан-жақты дамыған мамандарға айналуына мүмкіндік береді. Сонымен қатар, педагогика кәсіби білім берудің дамуына ықпал етіп, медициналық қызмет көрсетудің сапасын арттыруға бағытталған инновациялық әдістер мен технологияларды енгізуге жағдай жасайды.

Қорыта айтқанда, педагогика мен мейіргерлік білім берудің өзара байланысы – бұл теория мен практика арасындағы көпір, ол кәсіби білім алушының ғылыми, этикалық және әлеуметтік тұрғыда дайын болуына жол ашады.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Педагогиканың дамуының тарихи кезеңдері (кесте немесе диаграмма).
2. Мейіргерлік білім берудегі педагогикалық процесс схемасы.
3. Педагогика пәнінің өзара байланысы (психология, социология, этика, медицина) схемасы.
4. Мейіргерлік қызметте педагогиканың практикалық қолданылуы (мысалы, кәсіби этика, коммуникация дағдылары диаграммасы).

5.Әдебиет: Н 1. Қ 2.

6. Бақылау сұрақтары:

1. Педагогика ғылымының пәні мен міндеттерін сипаттаңыз.
2. Мейіргерлік білім берудегі педагогиканың рөлін қалай түсіндіресіз?
3. Педагогиканың мейіргерлік білім беру процесіндегі дамытушылық және тәрбиелік аспектілері қандай?
4. Педагогикалық білім мен мейіргерлік практика арасындағы байланыс қалай көрініс табады?

№2 дәріс

1.Тақырыбы: Педагогиканың негізгі категориялары: тәрбие, оқыту, білім беру

2.Мақсаты:

1. Педагогиканың негізгі категориялары – тәрбие, оқыту және білім беру ұғымдарын анықтау және олардың мәнін түсіндіру.
2. Әр категорияның педагогикалық жүйедегі өзара байланысы мен ерекшеліктерін көрсету.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы		57/11 ()
«Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		12 беттің 4 беті

3. Мейіргерлік білім беру процесінде осы категорияларды қолданудың практикалық маңызын түсіндіру.
4. Студенттердің педагогикалық ойлау қабілетін дамытып, кәсіби қызметте тиімді қолдануға даярлық жасау.

3. Дәріс тезистері:

Педагогика ғылымы білім беру процесін терең түсіну үшін бірнеше негізгі категорияны анықтайды: **тәрбие, оқыту және білім беру**. Бұл категориялар бір-бірімен тығыз байланыста болып, білім алушының жан-жақты дамуына бағытталған күрделі педагогикалық жүйені құрайды.

Тәрбие – адамның әлеуметтік, моральдық, рухани және психологиялық қасиеттерін қалыптастыру процесі. Тәрбие арқылы студенттің адамгершілік құндылықтары, кәсіби этикасы, жауапкершілік сезімі дамиды.

Мейіргерлік білім беру саласында тәрбие пациентке деген қамқорлық, эмпатия және кәсіби адалдық дағдыларын қалыптастыруға бағытталады.

Оқыту – студентке теориялық және практикалық білімді жүйелі түрде жеткізу процесі. Оқыту әдістері мен технологиялары білім алушының ақпаратты қабылдау, талдау, қолдану қабілеттерін дамытуға көмектеседі. Мейіргерлік білімде оқыту клиникалық дағдыларды, емдік процестерді меңгеру және медициналық шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Білім беру – оқыту мен тәрбиені біріктіретін кең категория, ол студенттің кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруға бағытталған. Білім беру тек теориялық білімді емес, сонымен қатар практикалық дағдыларды, коммуникативтік және этикалық компетенцияларды дамыту арқылы мейіргердің кәсіби қызметіне толық дайындық жасайды.

Қорыта айтқанда, тәрбие, оқыту және білім беру – мейіргерлік мамандарды жан-жақты дамытуға мүмкіндік беретін педагогиканың негізгі категориялары. Бұл категориялар өзара байланысып, білім алушының кәсіби, әлеуметтік және моральдық дамуына жол ашады. Педагогикалық процесс осы категорияларды үйлестіре отырып тиімді жүзеге асады, нәтижесінде сапалы және адамгершілікке негізделген медициналық қызмет көрсететін маман қалыптасады.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Тәрбие, оқыту және білім беру категорияларының схемасы.
2. Категориялардың өзара байланысын көрсететін диаграмма.
3. Мейіргерлік білім беру процесіндегі қолдану мысалдары (кесте немесе схемалық көрсетілім).
4. Тәрбие мен оқытудың клиникалық практикадағы әсерін көрсететін инфографика.

5. Әдебиет: Н 3. Қ 4.

6. Бақылау сұрақтары:

1. Тәрбие, оқыту және білім беру ұғымдарының мәнін салыстырып түсіндіріңіз.
2. Мейіргерлік білім беру процесінде тәрбие қандай рөл атқарады?
3. Оқыту мен білім берудің арасындағы айырмашылық қандай?
4. Педагогикалық процесс барысында осы категорияларды үйлестірудің практикалық маңызы неде?

№3 дәріс

1. Тақырыбы: Педагогиканың заңдылықтары мен принциптері

2. Мақсаты:

1. Педагогиканың негізгі заңдылықтары мен принциптерін анықтау және олардың мәнін түсіндіру.
2. Мейіргерлік білім беру процесінде педагогикалық заңдылықтар мен принциптерді қолданудың практикалық аспектілерін көрсету.
3. Студенттердің педагогикалық ойлау қабілетін дамыту, кәсіби іс-әрекетінде тиімді педагогикалық тәсілдерді қолдануға даярлық жасау.
4. Педагогикалық заңдылықтар мен принциптердің оқу-тәрбие процесінде үйлесімділігін көрсету.

3. Дәріс тезистері:

Педагогика ғылымы білім беру мен тәрбиелеу процесін тиімді ұйымдастыру үшін **заңдылықтар мен принциптерді** анықтайды. Бұл заңдылықтар – педагогикалық құбылыстар мен үрдістердің объективті, тұрақты байланыстарын сипаттайтын жалпы ережелер, ал принциптер – педагогикалық қызметтің нақты жүзеге асырылуы мен бағытталуын анықтайтын әрекет нормалары.

Педагогикалық заңдылықтар мыналарды қамтиды:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы		57/11 ()
«Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		12 беттің 5 беті

1. **Оқыту мен тәрбиенің бірлігінің заңдылығы** – білім беру процесінде оқыту мен тәрбие үнемі өзара байланыста болады. Мейіргерлік білімде бұл студенттің кәсіби дағдыларын және адамгершілік қасиеттерін бірдей дамыту арқылы көрінеді.
2. **Дамудың заңдылығы** – білім алушының тұлғалық және кәсіби дамуы кезеңдерге сәйкес жүреді, олардың жеке ерекшеліктері ескеріледі.
3. **Дидактикалық заңдылықтар** – оқытудың тиімділігі мақсатқа, мазмұнға, әдіс-тәсілдерге және бағалауға байланысты.
4. **Әлеуметтік заңдылықтар** – білім беру әлеуметтік қажеттіліктерге сәйкес жүргізілуі тиіс, қоғам мен медицина саласының талаптарын қанағаттандыруға бағытталады.

Педагогикалық принциптер – заңдылықтарды нақты педагогикалық практикада қолдануға бағыттайтын негізгі қағидалар:

1. **Жүйелілік принципі** – оқыту мен тәрбиені жоспарлы, бірізді түрде ұйымдастыру.
2. **Жеке тұлғаға бағдарлау принципі** – әр студенттің мүмкіндігі, қызығушылығы мен қабілетін ескеру.
3. **Қолданбалық принцип** – білімді практикада тиімді қолдануға бағыттау.
4. **Ақпараттық-тәрбиелік принцип** – білім беру мен тәрбиені интеграциялау, теория мен практиканы үйлестіру.
5. **Сынақ және бақылау принципі** – білім деңгейін жүйелі тексеру, кері байланысты қамтамасыз ету.

Мейіргерлік білім беруде педагогикалық заңдылықтар мен принциптерді сақтау студенттің кәсіби құзыреттілігін қалыптастырып, кәсіби іс-әрекеттің сапасын арттыруға мүмкіндік береді. Олар білім беруді ғылыми негізде ұйымдастыруға, студенттің жан-жақты дамуына және медициналық қызмет көрсету сапасын жоғарылатуға ықпал етеді.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Педагогикалық заңдылықтар мен принциптердің схемасы.
2. Оқыту мен тәрбие бірлігінің визуалдық моделі.
3. Мейіргерлік білім беру процесіндегі принциптердің практикалық қолданылуы (кесте немесе диаграмма).
4. Жеке тұлғаға бағдарлау принципін көрсету мысалы (инфографика).

5. Әдебиет: Н 2. Қ 4.

6. Бақылау сұрақтары:

1. Педагогикалық заңдылық пен принциптің айырмашылығын сипаттаңыз.
2. Мейіргерлік білім беру процесінде заңдылықтарды қолданудың практикалық мәні қандай?
3. Педагогикалық принциптердің студенттің кәсіби дамуына әсерін түсіндіріңіз.
4. Оқыту мен тәрбиенің бірлігін қамтамасыз етудің жолдары қандай?

№4 дәріс

1. Тақырыбы: Мейіргерлік білім берудің мазмұны мен ерекшеліктері

2. Мақсаты:

1. Мейіргерлік білім берудің құрылымдық элементтері мен мазмұнын түсіндіру.
2. Мейіргерлік білім берудің ерекшеліктерін, кәсіби және тұлғалық құзыреттерді қалыптастырудағы рөлін көрсету.
3. Студенттердің білім беру процесінде теориялық білімді практикалық дағдылармен үйлестіру қабілетін дамыту.
4. Мейіргерлік білім берудің кәсіби қызметке бағытталған спецификалық аспектілерін түсіндіру.

3. Дәріс тезистері:

Мейіргерлік білім беру – бұл медициналық қызметтің сапасын қамтамасыз ететін мамандарды дайындау процесі, ол теориялық, практикалық және тәрбиелік компоненттерден тұрады. Білім беру мазмұны тек медициналық білімді емес, сонымен қатар студенттің кәсіби құзыреттілігін, этикалық және коммуникативтік дағдыларын дамытуды қамтиды.

Мейіргерлік білім берудің мазмұнына мыналар кіреді:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 6 беті

1. **Теориялық компонент** – медициналық ғылымдардың негізгі білімдері, адам анатомиясы, физиологиясы, патология, фармакология және клиникалық пәндер. Бұл компонент студенттің теориялық дайындық деңгейін қалыптастырады.
2. **Практикалық компонент** – клиникалық дағдыларды меңгеру, науқастарға күтім көрсету, емдік манипуляциялар жүргізу. Практикалық дағдылар кәсіби стандарттарға сәйкес жүзеге асырылады.
3. **Тәрбиелік компонент** – мейіргердің кәсіби этикасы, жауапкершілігі, коммуникация дағдылары, эмоционалды интеллект және эмпатияны дамыту.

Мейіргерлік білім берудің ерекшеліктері:

- **Кәсіби бағдарлылық** – оқу процесі нақты медициналық қызметке дайындыққа бағытталған.
- **Интеграцияланған құрылым** – теория мен практиканы үйлестіріп, оқу тәжірибесін клиникалық жағдайларға жақындатады.
- **Құзыреттілікке бағытталған** – студенттің кәсіби құзыреттілігін, шешім қабылдау қабілетін, қауіпсіздік және этика стандарттарын дамытуға негізделген.
- **Жеке тұлғаға бағдарлау** – әр студенттің қабілетін, қызығушылығын және кәсіби даму қарқынын ескереді.
- **Үздіксіз даму** – білім беру процесі тек оқу орнында емес, қызмет барысында да жалғасатын кәсіби дамуды қамтамасыз етеді.

Мейіргерлік білім берудің сапасы студенттің кәсіби қызметіндегі тиімділікпен өлшенеді. Сондықтан оның мазмұны мен ерекшеліктерін дұрыс түсіну – тек теорияны меңгеру ғана емес, сонымен бірге практикалық және этикалық аспектілерді үйлестірудің кепілі болып табылады.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Мейіргерлік білім берудің теориялық, практикалық және тәрбиелік компоненттер схемасы.
2. Білім беру мазмұны мен кәсіби құзыреттіліктер арасындағы байланыс диаграммасы.
3. Кәсіби құзыреттіліктің деңгейін көрсететін инфографика (бастапқы, орташа, жоғары деңгей).
4. Мейіргерлік білім берудің интеграцияланған құрылымын көрсететін визуалды схема.

5. Әдебиет: Н 2. Қ 4.

6. Бақылау сұрақтары:

1. Мейіргерлік білім берудің теориялық, практикалық және тәрбиелік компоненттерін сипаттаңыз.
2. Мейіргерлік білім берудің кәсіби бағдарлылығы нені білдіреді?
3. Мейіргерлік білім берудің ерекшеліктері студенттің кәсіби қызметіне қалай әсер етеді?
4. Теория мен практиканы үйлестірудің маңызы неде?

№5 дәріс

1. Тақырыбы: Оқыту әдістері және олардың жіктелуі

2. Мақсаты:

1. Оқыту әдістерінің түрлері мен ерекшеліктерін түсіндіру.
2. Әр әдістің мейіргерлік білім беру процесіндегі практикалық қолданылуын көрсету.
3. Студенттердің педагогикалық дағдыларын дамытып, тиімді оқыту әдістерін таңдай алу қабілетін қалыптастыру.
4. Оқыту әдістерін жүйелеу және олардың оқу-тәрбие процесіндегі рөлін түсіндіру.

3. Дәріс тезистері:

Оқыту әдістері – педагогикалық процесстегі білімді жеткізудің және меңгерту формаларының жиынтығы. Олар студенттің білім алуын, ойлау қабілетін, практикалық дағдыларын дамытуға бағытталған. Оқыту әдістері тек теориялық материалды берумен шектелмей, мейіргерлік білім беру саласында практикалық, клиникалық және коммуникативтік дағдыларды қалыптастыруда негізгі рөл атқарады.

Оқыту әдістерін жіктеу бірнеше критерийлер бойынша жүргізіледі:

1. **Қатысушылардың өзара әрекеттесуіне қарай:**
 - **Дәстүрлі (ұжымдық) әдістер** – мұғалімнің жетекшілігімен сабақ жүргізу: лекция, семинар, практикум.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 7 беті

- **Деңгейлі (өзіндік) әдістер** – студенттің белсенділігі мен зерттеушілік қабілетін дамытады: жобалық әдіс, проблемалық оқыту, кейстік әдіс.

2. Білім беру мақсатына қарай:

- **Ақпараттық әдістер** – жаңа білімді жеткізу: баяндама, дәріс, көрнекі материалдар.
- **Дамытушылық әдістер** – ойлау, талдау, шығармашылық қабілеттерді дамыту: талқылау, пікірталас, тренинг.
- **Тәрбиелік әдістер** – моральдық және кәсіби құндылықтарды қалыптастыру: рөлдік ойындар, этикалық дискуссиялар, симуляциялар.

3. Әдістің күрделілігі мен ұйымдастырылуына қарай:

- **Дәстүрлі әдістер** – стандартты сабақ құрылымымен жүргізіледі (лекция, семинар).
- **Ізденушілік әдістер** – студенттің белсенді зерттеушілік әрекетіне негізделген (тәжірибе, зерттеу жұмысы, презентациялар).
- **Интерактивтік әдістер** – студент пен мұғалім, сондай-ақ студенттер арасындағы белсенді диалогқа сүйенеді (кейстік талдау, топтық жұмыс, рөлдік ойын).

Мейіргерлік білім беру процесінде оқыту әдістерінің дұрыс тандалуы студенттің клиникалық дағдыларын, этикалық және коммуникативтік құзыреттерін дамытуға мүмкіндік береді. Әдістердің үйлесімді комбинациясы теория мен практиканы тиімді біріктіруге, кәсіби тәжірибе алу процесін жақсартуға ықпал етеді.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Оқыту әдістерінің классификациясын көрсететін кесте немесе диаграмма.
2. Дәстүрлі, ізденушілік және интерактивтік әдістердің салыстырмалы схемасы.
3. Мейіргерлік білім берудегі практикалық қолдану мысалдары (кейс, рөлдік ойын).
4. Әдістерді таңдау алгоритмін көрсететін визуалдық схема.

5. Әдебиет: Н 3. Қ 4.

6. Бақылау сұрақтары (Feedback кері байланысы):

1. Оқыту әдістерінің негізгі түрлерін сипаттаңыз.
2. Дәстүрлі және интерактивтік әдістердің ерекшеліктерін салыстырыңыз.
3. Мейіргерлік білім беру процесінде әдістерді таңдау қандай критерийлерге негізделеді?
4. Оқыту әдістерінің студенттің кәсіби құзыреттілігін дамытуға әсері қандай?

№6 дәріс

1. Тақырыбы: Инновациялық педагогикалық технологиялар

2. Мақсаты:

1. Инновациялық педагогикалық технологиялардың мәні мен түрлерін түсіндіру.
2. Мейіргерлік білім беру процесінде жаңа технологияларды қолданудың тиімділігін көрсету.
3. Студенттердің кәсіби білім мен дағдыларын инновациялық тәсілдер арқылы дамыту қабілетін қалыптастыру.
4. Оқыту процесін заманауи талаптарға сәйкес ұйымдастыруға дайындық жасау.

3. Дәріс тезистері:

Инновациялық педагогикалық технологиялар – білім беру процесін тиімді, жекелендірілген және практикалық тұрғыдан байытатын әдістер мен тәсілдердің жиынтығы. Олар оқу-тәрбие процесінде студенттің белсенділігін арттыру, шығармашылық және сыни ойлау қабілеттерін дамытуға бағытталған.

Инновациялық педагогикалық технологиялардың негізгі сипаттары:

- **Белсенділік** – студенттің өз білімін белсенді түрде меңгеруі.
- **Жеке тұлғаға бағдарлау** – әр студенттің қабілеттерін, қызығушылығын және даму қарқынын ескеру.
- **Интерактивтік** – оқушы мен мұғалім арасындағы қарым-қатынасты белсендіру.
- **Практикалық бағыттылық** – теориялық білімді клиникалық практикада қолдану.
- **Интеграциялық тәсіл** – әртүрлі пәндер мен дағдыларды бір жүйеге біріктіру.

Инновациялық педагогикалық технологиялардың түрлері:

1. **Деңгейлік және дифференциалды оқыту** – студенттердің қабілет деңгейіне сәйкес материал беру.
2. **Кейс-стади (Case Study)** – клиникалық жағдайларды талдау арқылы шешім қабылдау дағдыларын дамыту.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 8 беті

3. **Рөлдік ойындар** – студенттің нақты кәсіби жағдайларды тәжірибеде сезінуі.
4. **Проблемалық оқыту** – студенттің ойлау, зерттеу және талдау қабілеттерін дамыту.
5. **Интерактивтік технологиялар** – электрондық оқыту платформалары, виртуалды симуляциялар, тренингтер.
6. **Жобалық және зерттеу әдістері** – студенттің шығармашылық және аналитикалық қабілетін дамыту.

Мейіргерлік білім беру саласында инновациялық технологияларды қолдану студенттердің кәсіби құзыреттілігін арттырады, клиникалық тәжірибеге дайындықты күшейтеді және қызмет көрсетудің сапасын жақсартады. Сонымен қатар, заманауи технологиялар білім беру процесін жекелендіруге, студенттің жеке даму траекториясын жоспарлауға мүмкіндік береді.

Қорыта айтқанда, инновациялық педагогикалық технологиялар – мейіргерлік білім беру жүйесінің тиімділігін арттырып, студенттердің кәсіби және тұлғалық дамуына бағытталған негізгі құрал болып табылады.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Инновациялық технологиялар түрлерін көрсететін кесте немесе диаграмма.
2. Кейс-стади мен рөлдік ойындардың құрылымдық схемасы.
3. Электрондық оқыту платформаларын және виртуалды симуляцияларды қолдану мысалы.
4. Проекттік және зерттеу әдістерін көрсету инфографикасы.

5. Әдебиет: Н 1. Қ 2.

6. Бақылау сұрақтары:

1. Инновациялық педагогикалық технологиялардың негізгі сипаттарын атаңыз.
2. Мейіргерлік білім беру процесінде кейс-стади және рөлдік ойындардың рөлі қандай?
3. Проблемалық оқыту әдісі студенттің кәсіби құзыреттілігін қалай дамытады?
4. Интерактивтік және электрондық оқыту технологияларының тиімділігін түсіндіріңіз.

№7 дәріс

1. Тақырыбы: Студенттің танымдық белсенділігін арттыру жолдары

2. Мақсаты:

1. Студенттің танымдық белсенділігінің мәнін, факторларын және педагогикалық маңызын түсіндіру.
2. Танымдық белсенділікті арттыру әдістерін мейіргерлік білім беру процесінде қолданудың тиімділігін көрсету.
3. Студенттердің ойлау қабілетін, шығармашылық және зерттеушілік дағдыларын дамыту.
4. Оқыту процесін студенттің қызығушылығын арттыратын интерактивтік және инновациялық әдістер арқылы ұйымдастыруға дайындық жасау.

3. Дәріс тезистері:

Студенттің танымдық белсенділігі – білім алу процесіне белсенді қатысу, ақпаратты іздеу, талдау, салыстыру, жаңа білімді практикада қолдану қабілеті. Танымдық белсенділіктің жоғары деңгейі студенттің кәсіби құзыреттілігін, ойлау қабілетін, шығармашылық және аналитикалық дағдыларын арттырады.

Танымдық белсенділікті арттырудың негізгі жолдары:

1. **Интерактивтік әдістерді қолдану**
 - Топтық талқылаулар, пікірталастар, кейс-стади, рөлдік ойындар.
 - Студенттің өз ойын еркін білдіруіне және жаңа идеяларды ұсынуына жағдай жасау.
2. **Проблемалық оқыту**
 - Оқу процесінде нақты кәсіби мәселелерді шешуге бағытталған тапсырмалар беру.
 - Студенттің ойлау қабілетін, зерттеушілік және шешім қабылдау дағдыларын дамыту.
3. **Зерттеу және жобалық әдістер**
 - Ғылыми жобалар, зерттеу жұмыстары, презентациялар арқылы студенттің практикалық және аналитикалық дағдыларын қалыптастыру.
4. **Мотивациялық тәсілдер**
 - Оқытудың маңыздылығын түсіндіру, студенттің қызығушылығы мен мақсаттылығын арттыру.
 - Белсенділікті марапаттау жүйесі, рейтинг және кері байланыс.
5. **Технологиялық құралдарды қолдану**
 - Виртуалды симуляциялар, электрондық оқыту платформалары, интерактивтік тестілеу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы		57/11 ()
«Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		12 беттің 9 беті

- о Студенттің өздігінен оқуға және білімді бекітуге ынтасын арттыру.

Мейіргерлік білім беру саласында танымдық белсенділікті арттыру студенттің клиникалық дағдыларын меңгеруіне, шешім қабылдау қабілетін дамуына және кәсіби этика мен коммуникацияны тиімді қолдануына ықпал етеді. Белсенді оқу студенттің ақпаратты талдау, практикалық шешім қабылдау және кәсіби тәжірибеде білімді тиімді қолдану қабілеттерін арттырады.

Қорыта айтқанда, студенттің танымдық белсенділігін арттыру – мейіргерлік білім берудің сапасын көтерудің негізгі жолдарының бірі, ол оқу процесін интерактивтік, инновациялық және практикалық бағытта ұйымдастыру арқылы жүзеге асады.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Танымдық белсенділікті арттыру әдістерінің схемасы.
2. Интерактивтік және проблемалық оқыту әдістерін көрсететін визуалдық модель.
3. Жобалық және зерттеу жұмыстарын ұйымдастырудың кезеңдік диаграммасы.
4. Мотивациялық және технологиялық құралдардың студенттің белсенділігіне әсерін көрсететін инфографика.

5. Әдебиет: Н 2. Қ 3.

6. Бақылау сұрақтары :

1. Танымдық белсенділік дегеніміз не және оның маңызы қандай?
2. Мейіргерлік білім беру процесінде интерактивтік әдістердің рөлі қандай?
3. Проблемалық оқыту студенттің кәсіби құзыреттілігін қалай дамытады?
4. Студенттің белсенділігін арттыруға арналған мотивациялық және технологиялық тәсілдер қандай?

№8 дәріс

1. Тақырыбы: Педагогикалық қарым-қатынас және коммуникативтік дағдылар

2. Мақсаты:

1. Педагогикалық қарым-қатынастың мәнін және түрлерін түсіндіру.
2. Коммуникативтік дағдылардың студенттің кәсіби және тұлғалық дамуына әсерін көрсету.
3. Мейіргерлік білім беру процесінде тиімді қарым-қатынас құру жолдарын үйрету.
4. Студенттердің өз ойларын дұрыс жеткізу, тыңдау және кері байланыс жасау қабілеттерін дамыту.

3. Дәріс тезистері:

Педагогикалық қарым-қатынас – білім беру процесінің негізгі компоненттерінің бірі болып табылады. Ол мұғалім мен студент арасындағы, сондай-ақ студенттер арасындағы өзара әсерлесуді қамтиды. Тиімді педагогикалық қарым-қатынас студенттің оқу процесіне белсенді қатысуын, оқу материалын түсінуін және кәсіби дағдыларды меңгеруін қамтамасыз етеді.

Педагогикалық қарым-қатынастың түрлері:

1. **Вербалды қарым-қатынас** – сөз арқылы ақпарат алмасу (лекция, сұрақ-жауап, пікірталас).
2. **Вербальды емес қарым-қатынас** – мимика, жесттер, дене қимылдары арқылы өзара түсіністік.
3. **Диалогтік қарым-қатынас** – екіжақты немесе көпжақты әңгіме, мұғалім мен студент арасында өзара кері байланыс.
4. **Командалық қарым-қатынас** – топтық жұмыс, рөлдік ойындар, кәсіби симуляциялар кезінде пайда болады.

Коммуникативтік дағдылардың негізгі компоненттері:

- **Тыңдау дағдылары** – ақпаратты дұрыс қабылдау және түсіну.
- **Сөйлеу дағдылары** – ойды нақты және толық жеткізу.
- **Эмпатия және эмоционалды интеллект** – басқаның сезімін түсіну және сәйкес әрекет ету.
- **Кері байланыс жасау қабілеті** – тиімді бағалау және түзету жасау.
- **Кәсіби этика және мәдениет** – сыпайылық, әдептілік және мәдениетті қарым-қатынас.

Мейіргерлік білім беру процесінде педагогикалық қарым-қатынас пен коммуникативтік дағдылардың тиімділігі студенттің пациентпен, әріптестерімен және оқытушыларымен өзара әрекеттесуінде көрініс табады.

Студенттердің коммуникативтік қабілеттерін дамыту олардың кәсіби қызметінде сенімді, этикалық және жауапты маман болуына септігін тигізеді.

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 10 беті

Қорыта айтқанда, педагогикалық қарым-қатынас пен коммуникативтік дағдылар – мейіргерлік білім беру процесінің сапасын арттыратын және кәсіби дамуға бағытталған негізгі факторлар болып табылады.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Педагогикалық қарым-қатынастың түрлері схемасы.
2. Вербалды және вербальды емес қарым-қатынас компоненттерін салыстыру диаграммасы.
3. Коммуникативтік дағдыларды дамыту әдістері инфографикасы.
4. Топтық жұмыс, рөлдік ойын және кейс-стади арқылы қарым-қатынас үлгісі.

5. Әдебиет: Н 1. Қ 5.

6. Бақылау сұрақтары (Feedback кері байланысы):

1. Педагогикалық қарым-қатынас дегеніміз не және оның түрлері қандай?
2. Коммуникативтік дағдылар студенттің кәсіби дамуына қалай әсер етеді?
3. Мейіргерлік білім беру процесінде тиімді қарым-қатынас құрудың жолдары қандай?
4. Вербалды және вербальды емес қарым-қатынастың ерекшеліктерін салыстырыңыз.

№9 дәріс

1. Тақырыбы: Тұлғаның дамуы және тәрбиелеу процесі

2. Мақсаты:

1. Тұлға дамуының теориялық негіздерін түсіндіру.
2. Тұлғаның қалыптасуы мен дамуына әсер ететін факторларды анықтау.
3. Мейіргерлік білім беру процесінде тәрбиелеу процесінің рөлін көрсету.
4. Студенттердің кәсіби және тұлғалық дамуын қолдайтын педагогикалық тәсілдерді үйрету.

3. Дәріс тезистері:

Тұлға – адамның әлеуметтік, психологиялық, кәсіби және моральдық қасиеттерінің біртұтас жүйесі. Тұлғаның дамуы – бұл биологиялық, психологиялық, әлеуметтік және педагогикалық факторлардың өзара әрекеті нәтижесінде жүзеге асатын үздіксіз процесс. Тұлғаның қалыптасуы тек білім алу арқылы ғана емес, сонымен қатар тәрбиелеу процесі арқылы да жүзеге асады.

Тұлғаның дамуының негізгі бағыттары:

1. **Когнитивтік даму** – ойлау, талдау, логикалық және сыни қабілеттерді қалыптастыру.
2. **Эмоциялық даму** – эмоцияны тану, басқару және эмоционалды тұрақтылықты қалыптастыру.
3. **Әлеуметтік даму** – қоғамда өз орнын табу, коммуникативтік дағдыларды дамыту.
4. **Кәсіби даму** – мамандыққа қажетті практикалық дағдылар мен құзыреттерді қалыптастыру.
5. **Моральдық және этикалық даму** – адамгершілік құндылықтар мен кәсіби этиканы меңгеру.

Тәрбие процесінің ерекшеліктері мейіргерлік білім беру саласында:

- Тәрбиелік іс-әрекет студенттің кәсіби этикасын, жауапкершілігін және эмпатиясын дамытуға бағытталған.
- Тәрбиелік әсер педагогикалық құралдар арқылы жүзеге асады: рөлдік ойындар, кейс-стади, этикалық дискуссиялар, топтық талқылаулар.
- Тәрбиелеу процесі студенттің өз тәжірибесінде қолдануға болатын кәсіби және тұлғалық дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

Мейіргерлік білім беру процесінде тұлғаның дамуы мен тәрбиелеу бір-бірімен тығыз байланыста болады: білім алу студенттің когнитивтік және кәсіби қабілеттерін дамытса, тәрбие – моральдық, этикалық және әлеуметтік қасиеттерін қалыптастырады. Осылайша, тұлғаның жан-жақты дамуы сапалы және кәсіби мейіргер маманның қалыптасуына кепілдік береді.

4. Иллюстрациялық материал:

1. Тұлғаның дамуының когнитивтік, эмоционалды, әлеуметтік және кәсіби бағыттарын көрсететін схема.
2. Мейіргерлік тәрбиелеу процесінің құрылымдық диаграммасы.
3. Рөлдік ойындар мен кейс-стади арқылы тәрбиелік әсер көрсету инфографикасы.
4. Тұлғаның дамуына әсер ететін факторларды визуалды түрде көрсету (педагогикалық, әлеуметтік, психологиялық, биологиялық).

5. Әдебиет: Н 3. Қ 5.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 11 беті

6.Бақылау сұрақтары:

1. Тұлға дамуының негізгі бағыттары қандай?
2. Тәрбиелеу процесі студенттің кәсіби және тұлғалық дамуына қалай әсер етеді?
3. Мейіргерлік білім беру саласында тұлғаның дамуына әсер ететін педагогикалық факторларды атаңыз.
4. Тұлғаның дамуы мен тәрбиелеудің өзара байланысын түсіндіріңіз.

№10 дәріс

1.Тақырыбы: Мейіргер-педагогтың кәсіби құзыреттілігі мен педагогикалық шеберлігі

2.Мақсаты:

1. Мейіргер-педагогтың кәсіби құзыреттілігі мен педагогикалық шеберлік ұғымдарын анықтау.
2. Кәсіби құзыреттілік құрамдас бөліктері мен даму жолдарын түсіндіру.
3. Педагогикалық шеберліктің мейіргерлік білім беру процесіндегі рөлін көрсету.
4. Студенттердің кәсіби дағдыларын қалыптастыруда педагогикалық тәсілдер мен әдістерді тиімді қолдануды үйрету.

3.Дәріс тезистері:

Мейіргер-педагогтың кәсіби құзыреттілігі – бұл білімді, дағдыны, құзыреттілікті, этикалық және коммуникативтік қабілеттерді үйлестіре отырып, мейіргерлік білім беру процесін сапалы жүргізу қабілеті.

Педагогикалық шеберлік – бұл кәсіби құзыреттіліктің практикалық көрінісі, яғни студенттің кәсіби дайындығын тиімді және сапалы дамыту үшін педагогикалық тәсілдерді шебер қолдану.

Мейіргер-педагогтың кәсіби құзыреттілігінің негізгі компоненттері:

1. **Зерттеушілік құзыреттілік** – медициналық білім мен педагогикалық білімді интеграциялап, оқу процесінде жаңа әдістер мен технологияларды қолдану қабілеті.
2. **Психологиялық-педагогикалық құзыреттілік** – студенттің психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, білім беру мен тәрбиелеуді ұйымдастыру.
3. **Коммуникативтік құзыреттілік** – студенттермен, әріптестермен және пациенттермен тиімді қарым-қатынас жасау дағдылары.
4. **Этикалық және кәсіби құзыреттілік** – мейіргерлік кәсіби стандарттарды сақтау, этика және моральдық нормаларды орындау.
5. **Инновациялық құзыреттілік** – заманауи педагогикалық технологиялар мен әдістерді тиімді қолдану.

Педагогикалық шеберлікке тән ерекшеліктер:

- Оқытудың мақсаттары мен мазмұнын дұрыс жоспарлау және құрылымдау.
- Студенттің танымдық белсенділігін арттыруға бағытталған әдістерді шебер қолдану.
- Оқыту мен тәрбиені үйлестіру арқылы тұлғаның жан-жақты дамуына жағдай жасау.
- Кері байланысты тиімді ұйымдастыру, оқу процесіндегі қиындықтарды алдын ала анықтау және шешу.
- Жеке тұлғаға бағдарланған тәсіл арқылы әр студенттің потенциалын ашу.

Мейіргер-педагогтың кәсіби құзыреттілігі мен педагогикалық шеберлігі студенттердің клиникалық дағдыларын, кәсіби этикасын, коммуникативтік қабілеттерін дамытуда шешуші рөл атқарады. Осы құзыреттілік пен шеберлікті дамыту арқылы мейіргер-педагог білім беру процесін тиімді ұйымдастырып, сапалы медициналық маман дайындауға мүмкіндік алады.

Қорыта айтқанда, кәсіби құзыреттілік пен педагогикалық шеберлік – мейіргер-педагогтың студентті жан-жақты дамытудағы басты факторы, ол білім беру сапасын арттыруға, кәсіби стандарттарды орындауға және заманауи мейіргерлік қызметтің талаптарына сай дайын маман шығаруға мүмкіндік береді.

4.Иллюстрациялық материал: Презентация.

5.Әдебиет:

Негізгі:

1. Мейірікке ісіндегі менеджмент : оқу құралы / К. Ш. Сыздыкова [т. б.]. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 246 б.
2. Хамзина, Н. К. Менеджмент в сестринском деле: учеб. пособие 2-е изд. – Алматы : Эверо, 2015. – 196 с.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Шұғыл медицина және мейіргер ісі» кафедрасы «Мейіргерлік білім берудегі педагогика теориялары мен принциптері» пәнінен дәріс кешені		57/11 () 12 беттің 12 беті

3. Дәріс кешені «Мейірбике ісіндегі менеджмент» пәні бойынша: дәріс кешені Мейірбике ісі кафедрасы анестезиология және реаниматология курсымен. – Шымкент : ОҚМФА, 2015. – 42бет.

Қосымша:

1. Дәлелді мейіргер ісін енгізу, мейіргер ісіндегі жобалық менеджмент : оқу-әдістемелік құралы / А. А. Сейдахметова [және т.б.]. - Шымкент : ОҚМА, 2025. - 70 б.
2. Внедрение сестринского дела, основанного на фактических данных, управление проектами в сестринском деле : учебно-методическое пособие / А. А. Сейдахметова [и др.]. - [б. м.] : ЮКМА, 2025. - 75 с.
3. Сыздыкова, К. Ш. Менеджмент в здравоохранении : учебное пособие / К. Ш. Сыздыкова, А. Р. Рыскулова, Ж. С. Тулебаев. - Алматы : ИП Изд-во "Акнұр", 2015. - 236 с
4. Сестринские технологии. Ч.1 : учебное пособие / А. Каныбеков [и др.]. - 2-е изд., перераб. - Алматы : TechSmith, 2024. - 304 с
5. Гриффин, Р. Менеджмент = Management : оқулық / Р. Гриффин ; Қаз.тіл.ауд. Г.А. Абдуллина [және т.б.]. - 12- басылым. - Алматы : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 768 б. с. : сур.-(Рухани жаңғыру)
Денсаулық сақтаудағы менеджмент : дәрістік топтама / Ж. С. Төлебаев [ж/б.]. - Алматы : АҚНҰР, 2016. - 258 бет.

6.Бақылау сұрақтары:

1. Мейіргер-педагогтың кәсіби құзыреттілігіне қандай құрамдас бөліктер кіреді?
2. Педагогикалық шеберліктің ерекшеліктері мен маңызы неде?
3. Кәсіби құзыреттілік пен педагогикалық шеберлікті дамыту студенттің кәсіби дамуына қалай әсер етеді?
4. Мейіргер-педагог білім беру процесінде қандай педагогикалық тәсілдерді тиімді қолдануы тиіс?